

- Скарачаецца выпуск прадукцыі ў харчовай прамысловасці.
- Былі заключаныя пагадненні пра здабычу нафты за мяжой.
- Было заключанае беларуска-расійскае пагадненне ў сферы знешняга гандлю.
- НББ абмяжоўвае прапанову грошай.
- Доля дзяржавы і НББ у Белзнешэканамбанку будзе прададзена расійскаму Знешэканамбанку.

Палітыка: пошук новых знешнепалітычных партнераў

У сакавіку ў Мінску прайшоў семінар у межах еўрапейскай палітыкі добрасуседства, арганізаваны сумесна беларускім парламентам і Парламенцкай асамблеяй АБСЕ. На семінары абмяркоўваліся магчымасці развіцця супрацы паміж ЕЗ і Беларуссю. Аднак на дадзены момант заўважны прагрэс ў двухбаковых стасунках дасягнуты не быў: напрыканцы сакавіка ЕЗ падоўжыў санкцыі ў стасунках да Беларусі, якія забараняюць 36 высокапастаўленым беларускім чыноўнікам наведваць краіны-сябры ЕЗ.

У сакавіку прайшоў шэраг візітаў афіцыйных беларускіх дэлегацыяў у замежныя краіны. Дэлегацыя на чале з А. Лукашэнка навідала ААЭ, на чале з прэм'ер-міністрам С. Сідорскім – Азербайджан, а дэлегацыя на чале з намеснікам кіраўніка адміністрацыі прэзідэнта В. Шэйманам – Венесуэлу. На дадзеных сустрэчах абмяркоўваліся магчымасці супрацы ў галіне нафтаперапрацоўкі, знешнегандлёвай і інвестыцыйнай супрацы. Такім чынам, беларускія ўлады працягваюць пошук новых партнераў, альтэрнатыўных Расіі і ЕЗ, у мэтах павышэння знешняй канкурэнтаздольнасці беларускай эканомікі.

Рэальны сектар: спад у харчовай прамысловасці

У студзені-лютым тэмпы росту ВУП знізіліся да 9% г/г. Асноўнай прычынай запавольвання росту стала пагаршэнне сітуацыі ў прамысловасці, дзе тэмпы росту знізіліся да 6.9% г/г. Спад назіраецца ў электраэнергетыцы (у выніку цёплай зімы), паліўнай прамысловасці (у выніку нявырашанасці праблемаў з пастаўкамі нафты), а таксама ў харчовай прамысловасці. Выпуск ў дадзенай галіне скарачаўся за кошт рэзкага падзення вытворчасці цукру – на 56.7% г/г у студзені-лютым, абумоўленага скарачэннем яго экспарту ў Расію.

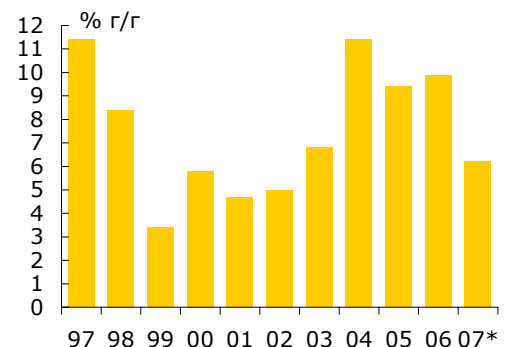
Фактычна, рост у прамысловасці працягваўся толькі за кошт галінаў, што працуюць на тыя сегменты ўнутранага рынку, у якіх назіраецца рост. Высокія тэмпы росту назіраліся ў прамысловасці будматэрыялаў (у выніку хуткага росту інвестыцыяў), а таксама ў асобных галінах машынабудавання, што выпускаюць тавары, імпорт якіх спрабуе абмежаваць беларускі ўрад. Спад у харчовай і паліўнай прамысловасці ў пачатку 2007 г. прадэманстравалі высокую адчувальнасць беларускай эканомікі да знешнегандлёвых шокаў. Таму без вырашэння праблемаў у знешнім гандлі магчымасці для эканамічнага росту будуць абмежаванымі.

Структурныя тэндэнцыі: заключэнне пагадненняў аб здабычы Беларуссю нафты за мяжой

Энергетыка. Па выніках перамоваў прэм'ер-міністраў Азербайджану і Беларусі было дасягнутае пагадненне аб

Насельніцтва: 9.71 млн чалавек
Прамысловасць / ВУП: 27.6%
Сельская гаспадарка / ВУП: 7.5%
Інвестыцыі / ВУП: 24.3%
Экспарт: Расія 35%, ЕЗ 46%
Імпорт: Расія 59%, ЕЗ 22%

Дынаміка рэальнага ВУП

* прагноз на 2007 г. – Даследчы цэнтр ІПМ.
Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Даследчы цэнтр ІПМ

Нямецкая эканамічная група ў Беларусі

220088 г. Мінск, вул. Захарава, 76
Тэл./факс +375 (17) 210 0105
Электронная пошта bmer@research.by
Вэб-сайт <http://research.by/>

© Даследчы цэнтр ІПМ, 2007

дазvole на здабычу нафты ў Азербайджане для Беларус-нафты. Адначасова, дзяржаўная нафтавая кампанія Азербайджану дапушчана ў якасці аператара на беларускі рынак. Яна будзе пастаўляць нафту для перапрацоўкі ў Беларусі і наступнай рэалізацыі на экспарт. Па выніках візіту ў Венесуэлу было дасягнутае пагадненне аб стварэнні беларуска-венесуэльскага СП, якое будзе займацца прамысловай распрацоўкай радовішчаў нафты, прапанаваных Венесуэлай Беларусі. Плануецца, што гэтае прадпрыемства будзе здабываць да 10 млн т. нафты ў год. Дадзеныя пагадненні скіраваныя на стварэнне ўмоваў для дыверсіфікацыі паставак нафты на беларускія нафтаперапрацоўчыя прадпрыемствы і павышэнне іх рэнтабельнасці. Аднак у выніку высокіх транспартных выдаткаў эканамічная эфектыўнасць дадзеных праектаў выклікае сумневы.

Знешні гандаль: заключэнне беларуска-расійскага знешнегандлёвага пагаднення

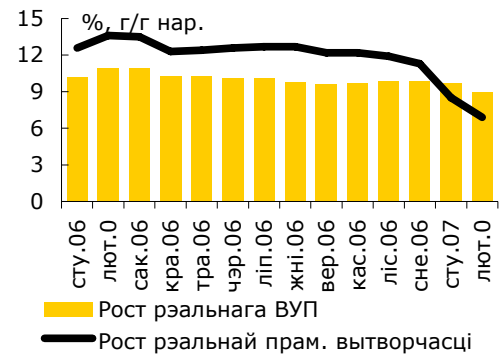
У студзені дэфіцыт гандлю таварамі склаў USD 362.5 млн (у папярэднім годзе сальда было дадатным – USD 36.3 млн). Аб'ёмы экспарту не змяніліся, паколькі рэзка (на 37.6% г/г) знізіўся экспарт нафтапрадуктаў. Гэта абумовіла зніжэнне агульнага аб'ёму экспарту ў краіны ЕЗ на 15.8% г/г і змяншэнне сальда гандлю таварамі з дадзеным рэгіёнам да USD 24.5 млн (USD 446.0 млн у папярэднім годзе). Скрачэнне экспарту нафтапрадуктаў тлумачылася тым, што пытанні паставак расійскай нафты на беларускія нафтаперапрацоўчыя заводы да гэтай пары не ўрэгуляваныя. Аднак, знізіліся і аб'ёмы імпарту сырой нафты з Расіі (на 48.0% г/г), што прывяло да змяншэння дэфіцыту ў гандлі з гэтай краінай да USD 305.8 млн (USD 413.8 млн у папярэднім годзе). У той жа час імпарт з краінаў ЕЗ вырас амаль удвая за кошт павелічэння паставак пракатных станаў, сельскагаспадарчых машын, трактароў і легкавых аўтамабіляў. У выніку імпарт у цэлым вырас на 29.5% г/г, што і вызначыла стан гандлёвага балансу ў студзені. Аднак малаверагодна, што студзеньскую дынаміку можна разглядаць як тэндэнцыю, паколькі на дадзены момант адбываецца адаптацыя да новых умоваў гандлю.

Пэўнае ўздзеянне на развіццё знешняга гандлю ў 2007 г. будзе мець падпісанае ў сакавіку пагадненне аб гандлёва-эканамічнай супрацы з Расіяй. Яно прадугледжвае доступ абедзвюх краінаў на нацыянальныя рынкі дзяржаўных закупак, а таксама рэгулюе шэраг пытанняў, звязаных з транзітам і ўскоснымі падаткамі пры экспарце і імпарце тавараў. Таксама Беларусь узяла на сябе абавязкі па скасаванні шэрагу абмежаванняў на доступ асобных расійскіх тавараў на беларускі рынак, а таксама абавязалася не ўводзіць такіх абмежаванняў у будучыні. Такім чынам, Беларусь будзе вымушана адмовіцца ад некаторых захадаў пратэццыянісцкай палітыкі ў гандлі з Расіяй, што можа прывесці да павелічэння імпарту з гэтай краіны. Такім чынам, у выніку ўздзеянне гэтага пагаднення на сальда ў гандлі паміж краінамі можа выявіцца бліжэй да нуля.

Дзяржаўныя фінансы: змены ў сістэме падаткаабкладання

У сакавіку быў прыняты шэраг захадаў па змякчэнні вынікаў падаражання энергарэсурсаў для рэальнага сектару. Па-першае, для прадпрыемстваў ЖКГ былі ўсталяваныя ільготы па аплаце падатку на дададзеную вартасць (ПДВ). Верагодна, гэта абумовлена рэзкім (у 3.2 разы ў параўнанні з пачаткам году) павелічэннем запазычанасці дадзенай галіны за энергарэсурсы. Па-другое, ільготы па аплаце ПДВ і шэрагу іншых падаткаў змогуць атрымаць прамысло

ВУП і прамысловая вытворчасць

Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

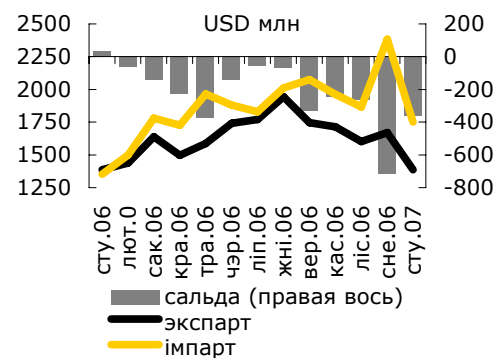
Унёсак у прырост прамысловай вытворчасці ў студзені-лютым 2007 г.

	тэмп прыросту	унёсак у прырост
Электраэнергетыка	-6.7	-0.7
Паліўная	-1.6	-0.3
Чорная металургія	7.6	0.4
Хімічная і нафтахімічная	9.2	1.1
Машынабудаванне і металаапрацоўка	14.1	3.0
Дрэваапрацоўка	4.9	0.2
Будаўнічых матэрыялаў	21.6	0.6
Лёгкая	7.4	0.3
Харчовая	-4.7	-0.7
Іншыя	28.5	3.0
Прамысловасць, усяго	6.9	6.9

Заўвага. Тэмп прыросту – % г/г; унёсак у прырост – адсоткавых пунктаў.

Крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Дынаміка знешняга гандлю таварамі

Крыніца: Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Гандлёвы баланс

USD млрд	сту. 2006	сту. 2007	прырост
Усяго:			
экспарт	1387.7	1387.8	0.1
імпарт	1351.4	1750.3	398.9
сальда	36.3	-362.6	-398.9
Расія:			
экспарт	455.4	563.2	107.8
імпарт	869.2	869.0	-0.2
сальда	-413.8	-305.8	108.0
ЕЗ:			
экспарт	823.6	693.7	-129.9
імпарт	395.8	763.3	367.5
сальда	427.8	-69.6	-497.4

Крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу.

выя прадпрыемствы. Сродкі, якія вызваліцца ў выніку такіх ільготаў, мусяць быць скіраваныя ў мясцовыя бюджэты (15%) і на фінансаванне інавацыйнай дзейнасці, прадугледжанай бізнес-планам (85%).

Апроч гэтага, урад зрабіў некаторыя крокі па пашырэнні сферы ўжывання сістэмы спрощанага падаткаабкладання. Раней яна заставалася практычна незапатрабаванай з-за дастаткова высокіх ставак і авансавай сістэмы аплаты падатку. Чакаецца, што новыя крытэры ўжывання дадзенай сістэмы – сярэднеспісавая колькасць супрацоўнікаў меней за 100 чалавек (раней 15) і валавы даход за год, які не перавышае BYR 2 млрд, а таксама скасаванне авансавага прынцыпу аплаты падатку, забяспечаць большую прыцягальнасць малога прадпрымальніцтва з утварэннем юрыдычнай асобы. Таксама для стымулявання прадпрымальніцкай актыўнасці ў малых гарадох стаўкі падатку ў межах спрощанай сістэмы для іх зніжаныя ў 2–2.7 разы. Разам з тым, гарантуючы скарачэнне колькасці падаткавых плацяжоў, сістэма спрощанага падаткаабкладання неабавязкова прывядзе да змяншэння іх памераў. Таму пераход на гэтую сістэму будзе выгадным толькі для абмежаванай групы малых прадпрыемстваў.

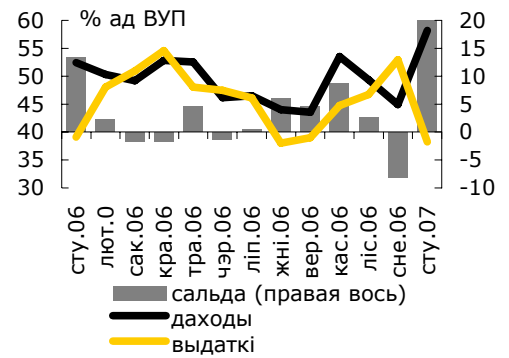
Манетарная палітыка: абмежаванне грашовай прапановы

У лютым НББ па-ранейшаму праводзіў даволі жорсткую палітыку, абмяжоўваючы грашовую прапанову ў мэтах стабілізацыі валютнага рынку. Таму патрабаванні НББ да банкаў троху скараціліся (на 0.7% м/м). У такой сітуацыі попыт і прапанова на валютным рынку стабілізаваліся амаль на адным узроўні, і НББ нават змог набываць валюту на рынку. Разам з тым, камерцыйныя банкі, знешнія пазыкі якіх забяспечвалі прапанову валюты на рынку ў мінулыя месяцы, сталі павялічваць свае замежныя актывы, зніжаючы залішнія рэзервы ў замежнай валюце ў НББ. Таму ў выніку чыстыя замежныя актывы ворганаў грашова-крэдытнага рэгулявання скараціліся на 3.2% м/м. У выніку за люты грашовая база паменшылася на 2.6% м/м, а ў гадавым вымярэнні яе рост запаволіўся да 37.9% г/г (38.5% г/г у студзені).

Абмежаванне грашовай прапановы НББ забяспечыла далейшы рост працэнтных ставак, як на міжбанкаўскім, так і на дэпазітным рынках. Павялічыўшы прыцягальнасць ашчаджэнняў, банкі маглі забяспечыць рост рэсурснай базы, неабходны для падтрымання высокіх тэмпаў крэдытавання, якое мае дырэктывны характар. У лютым тэмп росту патрабаванняў банкаў да эканомікі па-ранейшаму павялічваўся (на 1.3 адсоткавага пункту) і дасягнуў 61.4% г/г. У выніку павышэння прыбытковасці ашчаджэнняў, насельніцтва і прадпрыемствы павялічылі тэрміновыя дэпазіты ў рублях, тэмп росту якіх павысіўся да 44.3% г/г (40.1% г/г у студзені). Разам з тым, у лютым захавалася тэндэнцыя да паскарэння росту валютных дэпазітаў, які склаў 38.6% (33.9% г/г у студзені). Попыт на наяўныя грошы ў лютым істотна не змяніўся, але ў гадавым вымярэнні тэмп росту наяўных грошай троху знізіўся – да 27.4% г/г (30.1% г/г у студзені). Рублёвая грашовая маса павялічылася ў лютым на 3.1% м/м, а шырокая грашовая маса – на 4.0% м/м. У гадавым вымярэнні тэмпы іх росту склалі адпаведна 36.0 і 36.8% г/г (34.5 і 34.3% у студзені).

Павышэнне кошту энерганосьбітаў стымулявала паскарэнне росту спажывецкіх цэнаў: у лютым яны выраслі на 0.8% м/м, ці на 7.9% г/г (7.1% г/г у студзені). Курс бела

Кансалідаваны бюджэт

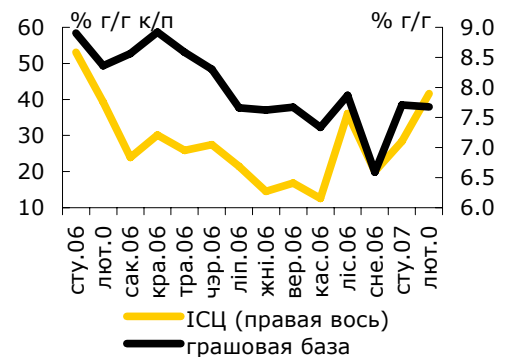
Крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Стаўкі падатку згодна з спрощанай сістэмай падаткаабкладання

	Стаўка падатку, %	
	буйны горад	горад да 50 тыс. чал.*
колькасць да 15 чал., выручка да BYR 0.6 млрд		
сплочваюць ПДВ	8	3
не сплочваюць ПДВ	10	5
колькасць ад 15 да 100 чал., выручка да BYR 2 млрд		
сплочваюць ПДВ	8	3
не сплочваюць ПДВ	--	--

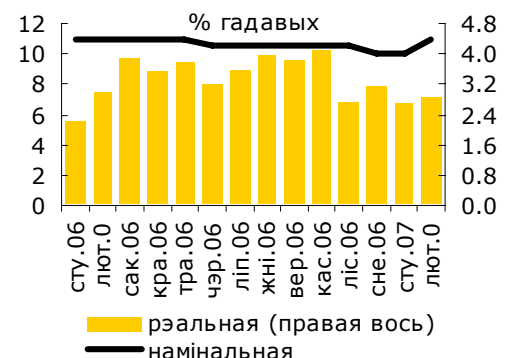
* згодна спісу, вызначанаму Саветам міністраў.

Грашовая база і ІСЦ

Крыніца: разлікі па дадзеных НББ і Міністэрства статыстыкі і аналізу.

Стаўка рэфінансавання

Крыніца: разлікі па дадзеных НББ і Міністэрства статыстыкі і аналізу.

рускага рубля ў адносінах да даляра ЗША ў сакавіку практычна не змяніўся і склаў 2143 BYR/USD.

Банкаўскі сектар: продаж Белзнешэканамбанку

У сакавіку А. Лукашэнка падпісаў загад, паводле якога расійскаму Знешэканамбанку будзе прададзены ўвесь пакет акцыяў, які належыць дзяржаве і НББ і складае 48.6% статутнага фонду Белзнешэканамбанку. Сума ўгоды складзе каля USD 21.5 млн. Белзнешэканамбанк з'яўляецца адным з шасці "сістэмаўтваральных" банкаў, якія ўпаўнаважаныя абслугоўваць дзяржаўныя праграмы. Ён з'яўляецца шостым па памеры актываў і рэсурсовай базы ў беларускай банкавай сістэме і спецыялізуецца на інструментах гандлёвага фінансавання і абслугоўвання знешнеэканамічных угодаў. Аб жаданні прадаць пакеты акцыяў, што належаць дзяржаве і НББ у дадзеным банку, а таксама ў Парытэт-банку і Міжгандальбанку, беларускія ўлады абвешчалі неаднаразова, але пры гэтым не атрымлівалася дасягнуць дамоўленасцяў з патэнцыйнымі інвестарамі. На фоне вынікаў газавога і нафтавага шокаў продаж дзяржпакету акцыяў Белзнешэканамбанку можа стаць сігналам для замежных інвестараў аб гатоўнасці беларускіх уладаў ствараць больш прывабныя ўмовы інвеставання ў беларускую банкаўскую сістэму.

Эканамічныя тэндэнцыі		1 кв. 05	2 кв. 05	3 кв. 05	4 кв. 05	1 кв. 06	2 кв. 06	3 кв. 06	4 кв. 06	сне. 06	сту. 07	лют. 07
Рост рэальнага ВУП	% г/г	9.9	8.4	8.7	10.7	11.0	9.6	8.6	10.8	--	9.7	--
Рост рэальнага ВУП	% г/г нар.	9.9	9.1	9.0	9.4	11.0	10.3	9.6	9.9	9.9	9.7	9.0
Рэальная прамысловая вытворчасць	% г/г нар.	11.7	10.3	9.7	10.5	13.5	12.6	12.2	11.3	11.3	8.5	6.9
Рэальная сельскагаспа- дачая вытворчасць	% г/г нар.	12.5	10.1	3.0	2.1	10.1	6.9	2.2	6.1	6.1	7.0	5.2
ІСЦ	% г/г к/п	11.9	10.0	9.8	8.0	6.8	7.0	6.4	6.6	6.6	7.1	7.9
ІЦВПП	% г/г к/п	14.2	12.1	10.5	10.2	8.3	8.1	8.0	8.5	8.5	22.4	22.6
Экспарт тавараў (USD)*	% г/г	21.8	17.2	15.1	11.5	27.5	24.9	29.3	13.6	6.7	0.0	--
Імпарт тавараў (USD)*	% г/г	0.6	3.6	7.8	-5.3	51.3	37.0	30.0	23.5	31.0	29.5	--
Сальда гандлю таварамі (дадзеныя НББ)	USD млн. нар.	452	345	43	-527	-136	-786	-1215	-2398	-2398	-365	--
Бягучы рахунак	USD млн нар.	737	884	816	510	115	-289	-558	-1512	-1512	--	--
Бягучы рахунак	% ВУП нар.	12.2	6.7	3.7	1.7	1.5	-1.8	-2.1	-4.1	-4.1	--	--
Міжнародныя рэзервы	USD млн к/п	975	1130	1189	1297	1290	1154	1155	1383	1383	1330	1303
Грашовая база	% г/г к/п	21	39	50	74	53	48	38	20	20	39	38
Стаўка па крэдытах у беларускіх рублях**	% гадавых, к/п	19	15	14	12	12	11	12	12	12	12	13
Абменны курс (афіцыйны)	BYR/USD с/п	2164	2151	2150	2150	2151	2146	2142	2141	2140	2140	2142
Абменны курс (афіцыйны)	BYR/EUR с/п	2840	2713	2623	2558	2587	2694	2729	2761	2827	2782	2797

* тэмпы росту даляравых паказнікаў (крыніца: разлікі па дадзеных Міністэрства статыстыкі і аналізу).

** намінальная стаўка па новых крэдытах юрыдычным асобам (крыніца: НББ).

Крыніцы: Міністэрства статыстыкі і аналізу і НББ.

Асноўныя эканамічныя паказнікі		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Намінальны ВУП*	BYR трлн	9.134	17.173	26.613	36.565	49.991	65.067	79231
Намінальны ВУП **	USD млрд	8.7	12.1	14.5	17.7	23.1	30.2	36.9
Рост рэальнага ВУП	% г/г	5.8	4.7	5.0	7.0	11.4	9.4	9.9
Прамысловая вытворчасць	% г/г	7.8	5.9	4.5	7.1	15.9	10.5	11.3
Сельскагаспадарчая вытворчасць	% г/г	9.3	1.8	0.7	6.6	12.6	1.7	6.1
ІСЦ	% г/г с/п	168.6	61.1	42.6	28.4	18.1	10.3	7.0
ІСЦ	% г/г к/п	107.5	46.1	34.8	25.4	14.4	8.0	6.6
ІЦВПП	% г/г с/п	185.3	72.1	41.4	37.5	24.1	12.1	8.3
ІЦВПП	% г/г к/п	166.4	40.9	42.7	28.1	18.8	10.0	8.5
Экспарт (т/п, USD)	% г/г	19.4	10.9	9.8	24.4	35.7	15.8	21.8
Імпарт (т/п, USD)	% г/г	21.5	11.1	9.0	25.1	40.3	3.0	33.0
Бягучы рахунак	USD млн	-338	-394	-311	-424	-1206	510	-1512
Бягучы рахунак	% ВУП	-3.9	-3.2	-2.1	-2.4	-5.2	1.7	-4.1
ПЗІ (чыстыя)	USD млн	119	96	453	170	163	303	351
Міжнародныя рэзервы	USD млн	357	347	457	474	770	1297	1383
Сальда дзяржбюджэту***	% ВУП	-0.6	-1.6	-0.2	-1.6	0.0	-0.6	2.2
Унутраны дзяржаўны доўг	% ВУП к/п	4.5	6.1	5.4	5.5	5.7	5.8	6.5
Знешні доўг (сукупны)	% ВУП к/п	24.4	24.8	27.0	23.7	21.4	17.9	18.6
Грашовая база	% г/г к/п	52	225	32	50	42	74	20
Абменны курс (НББ)*	BYR/USD с/п	1035	1394	1784	2075	2160	2154	2145
Абменны курс (НББ)*	BYR/USD к/п	1213	1580	1920	2156	2170	2152	2140
Спрэд****	% с/п	44.4	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Спрэд****	% к/п	2.8	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Абменны курс (НББ)*	BYR/EUR с/п	651	1239	1690	2353	2684	2681	2692
Абменны курс (НББ)*	BYR/EUR к/п	1097	1392	1989	2695	2956	2550	2817

* ВУП у даляравым эквіваленце за 1999–2000 гг. разлічаны па рынкавым (неафіцыйным) валютным курсе (крыніца: Даследчы цэнтр ІПМ).

** спрэд паміж безнаяўным курсам ценявога рынку і афіцыйным курсам (крыніца: Даследчы цэнтр ІПМ).

Крыніцы: Міністэрства статыстыкі і аналізу, Міністэрства фінансаў, НББ, Даследчы цэнтр ІПМ.

Умоўныя азначэнні:

г/г	змены год да году	млрд	мільярд
ІСЦ	індэкс спажывецкіх цэнаў	нар.	нарастаючым вынікам
ІЦВПП	індэкс цэнаў вытворцаў прамысловай прадукцыі	НББ	Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь
к/п	на канец перыяду	ПЗІ	прамыя замежныя інвестыцыі
м/м	змены за месяц	с/п	сярэдняя за перыяд
млн	мільён	трлн	трыльён